

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2021/53 van 20 juli 2021

over

tekst	voorontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	over de machtiging bij het Rijksregister voor ECOOM
roepnaam	(BVR ECOOM Rijksregister)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 11 juni 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van 25 juni 2021 van mevrouw Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw, ontvangen door de VTC op 25 juni 2021;

Brengt op 20 juli 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Innovatie (hierna "de aanvrager") verzocht bij brief van 25 juni 2021 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *over de machtiging bij het Rijksregister voor ECOOM* (hierna "het Ontwerp").
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. ECOOM is een erkend **expertisecentrum voor onderzoek en ontwikkelingsmonitoring** dat decretaal verankerd is in het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid.
4. Conform artikel 63/6 van het hiervoor vermeld decreet heeft ECOOM onder andere als opdracht om performante O&O- en innovatie-indicatoren te ontwikkelen en te onderhouden die de Vlaamse overheid moeten voorzien van geactualiseerde en relevante statistische data over O&O- en innovatieperformantie van de Vlaamse regio. Daartoe sluiten de Vlaamse overheid en de universitaire associaties voor de organisatie van ECOOM een convenant af waar vooral concrete afspraken, opdrachten, doelstellingen, ... worden overeengekomen. Eén van de opdrachten van ECOOM vermeld in artikel 7, lid 4 van het ECOOM-convenant is om **de academische human resources in Vlaanderen te monitoren**.
5. ECOOM heeft voor het uitvoeren van deze opdracht een specifieke databank (de **HRRF-databank**) opgericht. Deze databank heeft als doel om de academische loopbaan van onderzoekers verbonden aan een Vlaamse universiteit in kaart te brengen.
6. De vijf Vlaamse universiteiten leveren om de twee jaar persoonsgegevens van hun onderzoekers. Een sleutelement in de opbouw van de HRRF-databank is het **gebruik van het rijksregisternummer** om de data over de tijd heen en tussen de universiteiten aan elkaar te koppelen. Het rijksregisternummer is voor de HRRF-databank momenteel de enige identicator die toelaat om de gegevens ondubbelzinnig met elkaar in verband te brengen. Tot op vandaag bestaat er geen uniek identificatienummer die de personeelsleden met elkaar in verband kan brengen over de universiteiten en door de tijd heen.
7. De persoonsgegevens worden door de universiteiten rechtstreeks bezorgd aan **Statbel die instaat voor de koppeling van deze gegevens, de pseudonimisering** ervan en de verwijdering van de evidente identificatoren (naam, voornaam, rijksregisternummer, studentnummer, geboorteland, geboorteplaats, geboortedatum). Bij het proces van gegevenskoppeling **consulteert Statbel in het geval van foute of ontbrekende identificatoren het rijksregister** om een juiste beslissing te kunnen nemen met betrekking tot de koppeling. Na de koppeling van de gegevens ontvangt de UGent pas de gepseudonimiseerde gegevens, die zij in overleg met Departement EWI verder analyseert in het kader van beleidsvoorbereiding, beleidsmonitoring en beleidsonderzoek. De gepseudonimiseerde gegevens worden in de HRRF-databank opgeslagen voor de duur van het ECOOM-convenant, dat al meerdere keren verlengd is¹.
8. ECOOM heeft voor het realiseren van haar opdrachten inzake de HRRF-databank **toegang nodig bij het Rijksregister**. De toegang tot het Rijksregister voor een feitelijke vereniging zoals ECOOM wordt geregeld in artikel 5, §1, 2°/1² van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen. Volgens dit artikel moet een feitelijke vereniging uitdrukkelijk gemachtigd zijn door een rechtsgrond voor de uitvoering van de opdrachten van algemeen belang die haar zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie om toegang te verkrijgen tot het Rijksregister.
9. Vandaag is er niet voorzien in een **rechtsgrond voor ECOOM** om toegang te verkrijgen tot het Rijksregister.
10. Om dergelijke rechtsgrond voor ECOOM te hebben, wordt ervoor geopteerd om gebruik te maken van artikel 63/6, tweede lid van het decreet van 30 april 2009 waarbij een bijzondere opdracht aan ECOOM kan worden gegeven. Het opzet van dit voorontwerp van besluit van Vlaamse Regering is om een 'bijzondere opdracht' te geven aan ECOOM, zodat deze een rechtsgrond heeft om toegang te verkrijgen tot het Rijksregister.

¹ Bij uitbreiding is er in het huidige convenant voorzien dat de mogelijkheid geëxploreerd wordt om de HRRF-databank te koppelen aan andere bestaande administratieve databanken (HRRF+). Dit impliceert dat er naast het gebruik van het rijksregisternummer ook informatie uit bestaande administratieve registers aan de HRRF-databank gekoppeld zou kunnen worden.

² Artikel 5, §1, 2°/1 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen is ingevoegd aan deze wet door de wetwijziging van 25 november 2018.

11. Met deze nieuwe rechtsgrond voor ECOOM is het mogelijk om een aanvraag tot machtiging³ bij het Rijksregister in te dienen waardoor ECOOM de nodige identificatiegegevens en data kan verkrijgen bij het Rijksregister.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

12. De VTC stelt op basis van de nota aan de Vlaamse Regering vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:

- de onderzoekers van de Vlaamse universiteiten

en dat het minstens de volgende gegevens betreft:

- aanstellingsgegevens (functie, financieringstype, aanstellingspercentage, start en einde van de aanstelling, organisatie-eenheid);
- doctoraatsgegevens (inschrijvingsdatum, verdedigingsdatum, wetenschapsdomein);
- demografische gegevens (geboortemaand en -jaar, nationaliteit, geslacht).

Verder worden voor de koppelingsdoeleinden, die worden gerealiseerd door Statbel, ook de volgende gegevens toegevoegd aan de databank:

- identificatiegegevens: rijksregisternummer, personeelsnummer, studentnummer, naam, voornaam, geboortedatum en geboorteplaats.

13. Het gaat dus om de verwerking van persoonsgegevens, waaronder mededelingen, en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Onderzoek

14. De wettelijke basis van het Ontwerp voor de verwerking is artikel 63/6, tweede lid van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid (onderlijning VTC):

“Artikel 63/6. (08/09/2014- ...)

De opdrachten van het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring zijn:

1° een performant systeem van O&O- en innovatie-indicatoren ontwikkelen en onderhouden dat de Vlaamse overheid moet voorzien van geactualiseerde en relevante statistische data over O&O- en innovatieperformantie van de Vlaamse regio. Het ontwikkelt ook een portefeuille van relevante wetenschappelijke onderzoeksactiviteiten ter ondersteuning van die opdracht;

2° kwantitatieve parameters berekenen in het kader van de decretale en tijdelijke financieringskanalen van het wetenschaps- en innovatiebeleid en van specifieke onderzoeksgerelateerde werkingstoelagen aan hogeronderwijsinstellingen;

3° in statistische gegevens voorzien over O&O en innovatie in het kader van internationale afspraken met supranationale organisaties.

De Vlaamse Regering kan het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring belasten met bijzondere opdrachten.”

15. Het Ontwerp bevat naast de inwerkingtredingsbepaling en de opdracht tot uitvoering aan de minister maar 1 artikel. Artikel 1 bevat de definities van “ECOOM”, “ECOOM-convenant”, “HRRF” en “informatiegegevens van het Rijksregister” en volgende bepalingen:

³ Dergelijke machtiging is al in het verleden door UGent verkregen voor haar HRRF-databank activiteiten (machtiging RR 62 2015) die eindigde op datum van 31 december 2018.

“ECOOM heeft de machtiging om toegang, mededeling en gebruik tot de informatiegegevens van het Rijksregister en het Rijksregisternummer te verkrijgen met het oog op de uitvoering van HRRF.

ECOOM gebruikt de ontvangen informatiegegevens van het Rijksregister en het Rijksregisternummer alleen om natuurlijke personen te identificeren in het kader van de uitvoering van HRRF.”

16. Volgens de VTC vormt het Ontwerp een voldoende basis om conform de aangehaalde regeling voor de toegang tot het Rijksregister, toegang tot die authentieke gegevensbron te krijgen.
17. De VTC wijst erop dat in de titel van het Ontwerp de woorden “*de machtiging bij het Rijksregister*” beter vervangen worden door “*het gebruik van het rijksregisternummer*” omdat het Ontwerp zelf niet de bedoelde machtiging inhoudt. Om dezelfde reden wordt dat lid best geherformuleerd als “*ECOOM kan, voor zover het daarvoor een machtiging van de bevoegde instantie bekomt, de informatiegegevens van het Rijksregister en het Rijksregisternummer gebruiken met het oog op de uitvoering van HRRF.*”
18. Het feit dat Statbel werd ingeschakeld als *trusted third party* voor het koppelen en pseudonimiseren van de persoonsgegevens is een goede beschermingsmaatregel in deze context.
19. De VTC verwijst naar de machtiging⁴ die haar voorganger, de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, verleend heeft op 30 september 2015 voor het meedelen van persoonsgegevens door de Universiteit Gent, de Universiteit Hasselt, de Universiteit Antwerpen, de Vrije Universiteit Brussel en de Katholieke Universiteit Leuven aan het Expertisecentrum voor onderzoek & Ontwikkelingsmonitoring van de Vlaamse Gemeenschap (ECOOM) in het kader van het monitoren van de doctoraatsproductie en academische carrières in Vlaanderen en de daarin opgenomen voorwaarden. Daarbij werd ondermeer de mededeling door de universiteiten van het rijksregisternummer gemachtigd⁵.

III. BESLUIT

20. De VTC heeft geen opmerkingen bij het Ontwerp.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2021-07-27 21:31:09 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

⁴ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_beraadslaging_2015_32.pdf

⁵ De VTC was sinds 14 juni 2014 bevoegd om het gebruik van het rijksregisternummer te machtigen samen met een door haar te machtigen gegevensstroom op grond van artikel 5 van de wet van 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkenschakeling van elektronische en papieren formulieren (B.S. 4 juni 2014).